

การแก้ข่าวเหตุการณ์เรือจ้าวของกรมตำรวจผ่านสื่อมวลชนระหว่าง พ.ศ. 2533 - 2534

พ.ศ.ต.หญิง ศิริวรรณ อนันต์ไท

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-581-665-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018334

15213870

CLARIFICATION OF SCANDALS CONCERNING THE ROYAL THAI POLICE
THROUGH MASS MEDIA BETWEEN 1990 - 1991

POLICE MAJOR SIRIWAN ANANTHO

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Mass Communication

Graduate School

Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-581-665-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การแก้ไขวเหตุการณ์อันอ่าวของกรมตำรวจผ่านสื่อมวลชน

ระหว่าง พ.ศ. 2533 - 2534

โดย

พันตำรวจตรีหญิง ศิริวรรณ อนันต์โท

ภาควิชา

การสื่อสารมวลชน

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

ผ. วิชาญ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วิชาญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

Prof. Suk

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวิศน์)

จ. รอดคำดี

..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี)

ดร. ศิริชัย ศิริกายะ

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ)

ศิริวรรณ อนันต์โท, พ.ศ.ค.หญิง : การแก้ข่าวเหตุการณ์อื้อฉาวของกรมตำรวจผ่าน
สื่อมวลชนระหว่าง พ.ศ.2533-2534 (CLARIFICATION OF SCANDALS CONCERNING
THE ROYAL THAI POLICE THROUGH MASS MEDIA BETWEEN 1990-1991) อ.ที่ปรึกษา:
รศ.จุมพล รอดคำดี, 167 หน้า. ISBN 974-581-665-5.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการแก้ข่าวอื้อฉาวของกรมตำรวจ ระหว่างปี พ.ศ.
2533-2534 อันได้แก่เหตุการณ์ตำรวจสุพรรณและมติ ก.ตร.อัปยศ ในปี พ.ศ.2533 ซึ่ง พล.ต.อ.แสวง
ธีระสวัสดิ์ ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมตำรวจ และเหตุการณ์ยกยอกเพชรราชา ในปี พ.ศ.2534 ซึ่ง พล.ต.อ.
สวัสดิ์ อมรวิวัฒน์ ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมตำรวจ พร้อมทั้งศึกษาวิธีการของสื่อมวลชนในการนำเสนอการ
แก้ข่าวและระดับความ เชื่อถือของสื่อมวลชนที่มีต่อการแก้ข่าวอื้อฉาวของกรมตำรวจด้วย

ผลการวิจัยพบว่า กรมตำรวจมีวิธีการแก้ข่าวโดยมุ่งหวังต่อผลในการลดความขัดแย้งมากกว่า
การนำเสนอข้อเท็จจริงแก่ประชาชน และไม่เคยมีการใช้หลักการประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมเพื่อแก้ไข
ภาวะวิกฤตที่เกิดขึ้น ทำให้การแก้ข่าวอื้อฉาวของกรมตำรวจทั้งสามกรณีไม่ได้รับความ เชื่อถือจากสื่อมวลชน
และประชาชนทั่วไป เพราะกรมตำรวจมักแก้ข่าวล่าช้า ไม่ให้ข้อเท็จจริงกับประชาชนอย่างเพียงพอและขาด
การประชาสัมพันธ์ภายในองค์กร อันเป็นเหตุให้ผู้รับสารเกิดความสับสนและไม่ไว้วางใจ นอกจากนี้ยังพบ
ว่ามีปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อวิธีการแก้ข่าวอื้อฉาวของกรมตำรวจด้วย คือภาพพจน์ในทางลบของกรมตำรวจ
บุคลิกของอธิบดีกรมตำรวจและสภาวะทางการเมืองในขณะนั้น

สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งซึ่งมีส่วนสนับสนุนในการแก้ข่าวอื้อฉาวของกรมตำรวจคือ กรมตำรวจ
ยังไม่สามารถใช้สื่อมวลชนเพื่อสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ได้ตามวัตถุประสงค์ แม้แต่สื่อทางวิทยุ
กระจายเสียงของกรมตำรวจ ซึ่งมีอยู่ 44 สถานีทั่วประเทศก็ตาม จึงทำให้การแก้ข่าวเหตุการณ์อื้อฉาวของ
กรมตำรวจระหว่าง พ.ศ.2533-2534 ไม่ประสบความสำเร็จ

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิติต พ.ศ.ค.หญิง
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C350536 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORDS : CLARIFICATION/THE ROYAL THAI POLICE/MASS MEDIA

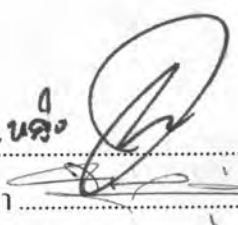
SIRIWAN ANANTHO, POL. MAJ : CLARIFICATION OF SCANDALS CONCERNING THE ROYAL THAI POLICE THROUGH MASS MEDIA BETWEEN 1990-1991. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF.JOOMPOL RODCUMDEE, 167 PP. ISBN 974-581-665-5

The objective of this study is to examine the tactics employed by the Royal Thai Police Department to clarify the scandalous police activities between 1990-1991. The scandals discussed in this study were the police incident in Supan Buri, the disgraceful appointments of high-ranking officers in 1990 when Pol. Gen. Sawaeng Thirasawat was the Police-Director-General, and the disappearance of the jewelry smuggled from Saudi Arabia in 1991 when Pol. Gen. Sawat Amornwiwat was in charge of the department. The study focuses also on the way mass media presented the news and the level of trust they had towards the Police Department's attempt at clearing up the scandals.

The study reveals that in clarifying the scandals, the Police Department aimed at minimizing conflicts rather than presenting facts to the public. Besides, the Department has never used appropriate PR tactics to alleviate the problems. Because of these factors, together with the slow responses to the scandals, and the lack of communication within the organization to form consistent campaigns, the mass media and the public tended to be confused and to distrust the Police Department's efforts. In addition, the study found that the poor image of the Police Department and the political situation at that time also made the scandal remedy less effective.

Another inhibiting factor was the Police Department's inability to use mass media to support its public relations, not even its forty-four radio stations all over the country. As a result, the Police Department failed to restore its reputation during the years under study.

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิติกร น.ท.ท. นว
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความสามารถอย่างยิ่งของ รองศาสตราจารย์
จุมพล รอดคำดี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้ง รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ
และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์ ผู้ให้ความเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดตลอดมา ผู้วิจัยจึง
ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้อันมีคุณค่าแก่ผู้วิจัย ในช่วงระยะเวลา
สองปีแห่งการศึกษา ขอขอบพระคุณผู้บังคับบัญชา และสื่อมวลชนทุกท่านผู้กรุณาให้ข้อมูลอันเป็น
ประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์นี้ และขอบคุณเพื่อนนิสิตปริญญาโทในโครงการสื่อสารมวลชน ภาค
นอกเวลาราชการรุ่น 1 ทุกท่านที่ได้เคยร่วมสุขร่วมทุกข์ และให้ประสบการณ์อันมีค่าเสมอมา

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ซึ่งเป็นผู้ให้การสนับสนุนในทุกสิ่งแก่
ผู้วิจัยมาตลอดชีวิต

พ.ศ.๓. หึง ศิริวรรณ อนันต์เท

ผู้วิจัย

27 เมษายน 2535

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ฅ

บทที่

1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ปัญหาที่วิจัย	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
ข้อสันนิษฐานของการวิจัย	4
นิยามศัพท์	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	7
ทฤษฎีเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์	7
ทฤษฎีเกี่ยวกับการแก้ไขความขัดแย้ง	19
แนวความคิดเกี่ยวกับการแก้ไขวิกฤติการณ์ขององค์กร	24
3. วิธีดำเนินการวิจัย	28
แหล่งข้อมูล	28
การเก็บรวบรวมข้อมูล	31
การวิเคราะห์ข้อมูล	33
การนำเสนอข้อมูล	33

4.	กรณีศึกษาการแก้ข่าวฉ้อฉลของกรมตำรวจเรื่อง "ตำรวจสุพรรณ".....	34
	การนำเสนอข่าวโดยสื่อมวลชน.....	34
	วิธีการแก้ข่าวฉ้อฉลของกรมตำรวจกรณีตำรวจสุพรรณ.....	64
	ความเชื่อถือของสื่อมวลชนต่อการแก้ข่าวกรณีตำรวจสุพรรณ.....	67
5.	กรณีศึกษาการแก้ข่าวฉ้อฉลของกรมตำรวจเรื่อง "มติ ก.ตร.อัปยศ" ..	73
	การนำเสนอข่าวโดยสื่อมวลชน	73
	วิธีการแก้ข่าวฉ้อฉลของกรมตำรวจกรณีมติ ก.ตร.อัปยศ.....	92
	ความเชื่อถือของสื่อมวลชนต่อการแก้ข่าวกรณีมติ ก.ตร.อัปยศ.....	94
6.	กรณีศึกษาการแก้ข่าวฉ้อฉลของกรมตำรวจเรื่อง "ยักษ์ออกเพชรซาอุฯ"	100
	การนำเสนอข่าวโดยสื่อมวลชน	100
	วิธีการแก้ข่าวฉ้อฉลของกรมตำรวจกรณียักษ์ออกเพชรซาอุฯ.....	123
	ความเชื่อถือของสื่อมวลชนต่อการแก้ข่าวกรณียักษ์ออกเพชรซาอุฯ....	126
7.	อภิปรายผลการแก้ข่าวฉ้อฉลของกรมตำรวจ พ.ศ. 2533 - 2534 .	129
	ปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อ การแก้ข่าวฉ้อฉลของกรมตำรวจ	136
8.	สรุปและข้อเสนอแนะ	140
	เอกสารอ้างอิง	149
	ภาคผนวก	152
	ประวัติผู้วิจัย	167